

KANSALLISMUSEO
NATIONALMUSEUM

Akseli Gallen- Kallela

ja 15 Telesenioria

2.12.2022 – 2.4.2023

15.3.2023

KANSALLISMUSEO.FI

Pikkupoika kansakoulussa oli katsellut Kalevalan kuvitusta ja ihmetellyt niitä komeita kuvia ja kirjaimia. No, koulussa hän sitten kirjoitti Akseli Allen Allela johonkin kokeiden kysymykseen. Isosisko nauroi, ettei kaveri osaa edes kirjoittaa nimeä oikein. Se saattoi olla ihan Kullervon kiros. Eipä sitä silloin arvannut, että tämä Akseli tulisi maalauksina ja esineinä vastaan vielä monta kertaa.

Tästä taulusta Akseli teki useamman version. Tämän hän maalasi 1889 ja se on Suomen Pankin tiloista lainassa-
Aino tietysti.

Itse teos ”Kullervon kirus” syntyi 1899. Samaan aikaan hän sitten alkoi käyttää nimeä Gallen-Kallela. Oli kait se pelkkä huhu, että hän oli aatelista sukua, mutta siihen tuo nimi kuitenkin viittasi.

Se koulupoika varmaan ajatteli, että Allen Allela viittasi AA-kerhoon, mutta mitä vielä.

Kämpissä ystävät kokoontuivat ja AA oli siitä kaukana. Ravintola Kaisaniemen peruskorjauksessa löytyi poikien kuvassa ollut pullo ihan tyhjänä.

Osa Kansallismuseon pääsalin kattoa:
Pariisin maailmannäyttelyyn 1900 Akseli sai tehtäväkseen maalata kupolifreskot. Aiheina olivat Sammon taota, Sammon puolustus, Väinämöisen lähtö ja Ilmarinen kyntää kyisen pellon. Aleksi sai 2 kulta ja 2 hopeamitalia Pariisista, mutta freskot ja varmaan kaikki muukin hävisi sille tielleen.

Tässä Ilmarinen kyntää kyisen pellon. Venäjän lipun väriset kyyt kuvaavat Suomen sortoaikaa.

Kattofresko on vuodelta 1928.
Muut freskon osat ovat Sammon taonta ja Sammon puolustus ja Suuri Hauki.

Akseli meni naimisiin 1890 Mary Slöörin kanssa. Maryn vanhemmat olisivat halunneet, että Mary naisi jonkun virkamiehen. Siksi he menivät salaa kihloihinkin.

1890-luvulla Akseli kävi useasti Pariisissa maalaamassa.

Gallen- Kallelat asuivat pari vuotta Afrikassa, lähinnä Keniassa. Palveluskuntaakin piti olla kolmisenkymmentä henkeä, joten ihan köyhä mies ei Akseli ollut.

Akseli suunnitteli ja rakennutti Tarvaspään 1911- 1913 ja aiemmin hän oli jo suunnitellut Kalelan Ruovedelle. Vuonna 1914 hänet kutsuttiin Venetsian biennaaliin ja teokset siirtyivät sieltä San Franciskoon, mutta takaisin niitä ei kuulunut, joten Akseli matkusti paikan päälle toteamaan, että ainakin osa teoksista oli myyty ties minne. Samalla hän asui New Meksikossa ja maalasi paikallisia ihmisiä ja tutustui intiaanien taiteeseen.

Paljon erilaisia esineitä Akseli toi Suomeen.

Iris-tuoli ja Liekkiryijy palkittiin Pariisin maailmannäyttelyssä. Tuolin kopiesa minäkin istahdin ja totesin sen olevan suoraselkäinen ja hyvä istua.

Kun vielä lisätään, että Alekski suunnitteli kunniamerkkejä, postimerkin ja Sigrid Juseliuksen mausoleumin freskojen maalaaminen Porissa, Seitsemän veljeksien kuvitus ja paljon muuta.

Mukava yksityiskohta: Poika ja varis- teoksen poika Alekski sai pysymään paikoillaan antaessaan pojalle kourallisen suolaa käteen ja kertoen, että jos poika saa laitettua suolat variksen selkään, siitä tulee kesy.

Eipä tässä jutussa varmaan mennyt ihan kaikki oikein ja paljon jäi kertomatta ja kuvaamatta.

Kyllä se pieni kansakoulupoika olisi ollut ihmeissään, jos tämän kaiken olisi kokenut.

Oli siinä taas Telesenioreillakin sulatteleamista.

